

**SỰ BẬT CẬP TRONG CHƯƠNG TRÌNH TRUNG CẤP LÝ LUẬN
CHÍNH TRỊ - HÀNH CHÍNH , PHẦN “KỸ NĂNG LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ VÀ
NGHIỆP VỤ CÔNG TÁC ĐẢNG, ĐOÀN THỂ”
CỦA KHOA DÂN VẬN HIỆN NAY**

*Thạc sĩ Nguyễn Thị Yên
Trưởng khoa Dân vận*

Ngày 29/7/2009 với Quyết định số: 1845/QĐ-HVCT-HCQG về việc ban hành Chương trình đào tạo cán bộ lãnh đạo, quản lý của Đảng, chính quyền, đoàn thể nhân dân cấp cơ sở, hệ Trung cấp lý luận chính trị - hành chính và trong Điều 1, Điều 2 đã được Giám đốc Học viện chỉ đạo việc ban hành, thực hiện thống nhất trong các Trường Chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương từ ngày ngày 01 tháng 9 năm 2009.

Chúng ta biết rằng, bộ giáo trình mà các Trường Chính trị đang thực hiện được xây dựng chắc chắn có sự đầu tư công sức rất lớn của đội ngũ biên soạn, khi tiếp nhận giáo trình, bài giảng chúng tôi rất vui vì có được bộ giáo trình mới cùng với sự hoàn thiện trên các mặt, tôi nghĩ rằng các bài giảng đã được hội thảo, bàn luận, chỉnh sửa rất chặt chẽ và bộ giáo trình được chúng tôi xem như là cẩm nang, là chuẩn mực cho hoạt động dạy và học, đảm bảo sự chuẩn xác về mặt kiến thức đáp ứng yêu cầu mong đợi của giáo viên các Trường Chính trị về một bộ giáo trình hay, hoàn thiện khi thực hiện nhiệm vụ biên soạn bài và thực giảng trên lớp.

Tuy nhiên, là giảng viên trực tiếp giảng dạy bộ môn: *Một số kỹ năng lãnh đạo, quản lý của cán bộ lãnh đạo, quản lý cấp cơ sở và Nghiệp vụ công tác Đảng, đoàn thể ở cơ sở*, khoa Dân vận chúng tôi có những suy nghĩ, băn khoăn trong quá trình soạn và thực giảng trên lớp. Nhân buổi Hội thảo khoa học hôm nay, tôi xin phép được nói lên suy nghĩ của mình về những bất cập của chương trình, giáo trình mà hiện chúng tôi và các đơn vị trường bạn vẫn, phải và đang thực hiện.

Tính đến nay chưa tròn hai năm thực hiện chương trình, giáo trình mới nhưng trong quá trình giảng dạy, khoa chúng tôi và riêng bản thân tôi không khỏi gặp những lúng túng, bất cập. Nhân dịp này, tôi mong muốn được trao đổi một cách thẳng thắn về những vấn đề bất cập khi thực hiện chương trình, thiết nghĩ đây không chỉ là vấn đề riêng

của khoa Dân vận Trường Chính trị Bến Tre mà là tình hình chung của khoa dân vận các trường chính trị hiện nay.

Thứ nhất, về thời gian thực hiện:

- Trong nội dung các phần học, hầu hết nội dung truyền tải đến người học và thời gian thực hiện có sự bất cập rất lớn. Đó là *bài dài, thời gian ngắn*; hầu hết giảng viên khi thực hiện đều phàn nàn vấn đề này, thời lượng bài giảng bị gia giảm, cắt xén rất nhiều khiến giáo viên cảm thấy khó thực hiện một cách hoàn hảo, đầy đủ và giải thích một cách thỏa mãn với người học những vấn đề cần làm rõ.

Sự bất cập này liên quan đến việc áp dụng phương pháp giảng dạy tích cực, nếu giảng viên muốn áp dụng các phương pháp này như chương trình tập huấn phương pháp giảng dạy mới đã có, đòi hỏi giữa người dạy và người học phải có sự thấu hiểu, hòa cảm, hứng thú và nhiệt tình, năng động, nhạy bén trong việc nắm bắt, trao đổi, thực hành tại lớp về những nội dung của bài giảng mà giảng viên áp dụng. Thế nhưng thời gian không cho phép;

Do ảnh hưởng về mặt thời gian phải kể đến việc giáo viên muốn trao đổi với học viên nhiều điều nhưng rất ngại chày giáo án, do đó hiện tượng học viên cứ ghi chép và thầy cứ giảng để thực hiện xong nhiệm vụ của mình đến hết giờ là điều không tránh khỏi hoặc giáo viên phải “cắt lóp” một số nội dung, yêu cầu học viên về xem thêm.

Để khắc phục, đa số giảng viên trường tôi đã photo đề cương bài giảng theo hai dạng: bài giảng Word và PowerPoint cho học viên. Việc này đã khắc phục phần nào thời gian, giảng viên yên tâm giảng vì nội dung cung cấp cho người học đã ổn, người học thì yên tâm nghe, thỉnh thoảng ghi chép một số nội dung do giảng viên mở rộng, thế nhưng tâm lý ỷ lại khi có đề cương của học viên là không tránh khỏi, điều này đưa đến hiện tượng một số học viên nghỉ học vẫn yên tâm bởi bài giảng của thầy đã có. Sự bất cập ở biện pháp này là học viên phải photo bài nhiều, tốn kém và thông thường nếu người học tự ghi chép bài theo ý mình, nét chữ của mình...người học sẽ tiếp thu bài tốt hơn và nếu là tập ghi của mình sẽ được lưu lại cẩn thận, chu đáo hơn, riêng với một số người đó còn là một thời gian của kỷ niệm lúc học ở môi trường chính trị...

- Sự bất cập về thời gian thực hiện phải kể đến việc rút ngắn số lượng bài:

Ví dụ: Trong bộ môn Nghiệp vụ công tác Đảng, đoàn thể ở cơ sở, trước đây là môn Công tác Dân vận, kết cấu ở Chương trình cũ gồm 12 bài với 52 tiết thực giảng trên lớp,

nhưng với Chương trình mới đã tinh giản còn 7 bài với 35 tiết thực giảng cùng 15 tiết dành cho Báo cáo thực tế và bài tập tình huống. Việc rút ngắn bài giảng và thời gian chương trình đã đưa đến hiện tượng là nội dung trong chương trình bài giảng đã bị lược bớt một số bài và chúng tôi rất băn khoăn, tâm tư. Như các bài:

+ Quan điểm của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác dân vận;

+ Công tác dân vận của chính quyền cơ sở;

+ Công tác vận động trí thức của Đảng;

+ Công tác vận động tín đồ, chức sắc tôn giáo.

Tôi xin trình bày suy nghĩ của mình về những bất cập trên về mặt thời gian kể cả nội dung bài giảng.

Đối với bài: Quan điểm của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác dân vận.

Theo tôi, sự tinh giản nội dung về mặt lý luận là tất nhiên nhưng nên chăng chúng ta phải dành thời gian cho bài *Quan điểm của Mác - Lênin* là vô cùng cần thiết để giảng viên cung cấp những nội dung cơ bản về những luận điểm như: Gương mẫu, tiên phong, lợi ích, động lực, mối liên hệ giữa đảng với nhân dân...mà các nhà kinh điển đã chỉ ra cho đến nay vẫn mang giá trị và có ý nghĩa, nhất là trong công tác vận động quần chúng. Ngoài ra, nội dung *Tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác dân vận* lại được hoán chuyển và tập trung đưa về môn *Tư tưởng Hồ Chí Minh*, từ thực tế này đã đưa đến hai khả năng ở các Trường Chính trị:

Một là: giáo viên khoa Dân vận sẽ giảng bài (kiêm chức) cho khoa Lý luận Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh;

Hai là, giáo viên tại khoa đảm trách sẽ tự giảng. Điều này lại đưa đến sự bất cập lớn hơn, đó là:

Do bài giảng bị rút gọn lại, số tiết chuẩn giáo viên phải đảm bảo thực hiện cho đạt...và liên quan nhiều vấn đề khác, do vậy giáo viên của khoa chủ quản sẽ đảm nhận. Nhưng xét về góc độ của bài giảng, để nói thật hết ý và làm rõ trọng tâm, trọng điểm về công tác dân vận theo tư tưởng Hồ Chí Minh đây không phải là việc đơn giản.

Đối với bài: Công tác dân vận của chính quyền cơ sở. Tôi nghĩ rằng đây là bài rất quan trọng của môn nghiệp vụ công tác Đảng, đoàn thể ở cơ sở, nội dung chính liên quan

đến việc phối kết hợp trong công tác vận động quần chúng, trong công tác tiếp dân,... Vì vậy, theo tôi bài này phải đi thật sâu và phải có đối với đối tượng là cán bộ cấp xã dự học. Để khắc phục sự bất cập này, khoa tôi đã mạnh dạn khai triển, lồng ghép về công tác dân vận của chính quyền cơ sở vào những nội dung bài giảng phù hợp. Điều này đã gây khó khăn cho chúng tôi khi thực hiện do ảnh hưởng về mặt thời gian, song chúng tôi đã rất cố gắng để làm rõ nội dung, cung cấp thông tin đến người học. Mặt khác, khi tập huấn hay thực hiện chương trình bồi dưỡng đối với các đoàn thể, chúng tôi đã đưa bài này vào. Tôi nghĩ đây chỉ là biện pháp tạm thời, chúng tôi luôn hy vọng rằng qua buổi hội thảo hôm nay, chúng ta sẽ có đồng quan điểm và đề xuất lên Vụ các Trường Chính trị và lãnh đạo Học viện xem xét để đưa bài này vào chương trình giảng dạy của môn nghiệp vụ công tác Đảng, đoàn thể ở cơ sở.

Đối với bài: Công tác vận động trí thức của Đảng. Đây là bài giảng mà chúng tôi thấy nếu chương trình bỏ qua là sự thiếu sót rất lớn, nhất là các bài giảng lại tập trung nội dung: Công tác vận động....thời kỳ CNH, HĐH..., muốn có CNH, HĐH phải có trình độ, phải có kiến thức...mặt khác với đối tượng dự học, phần lớn các trường chúng ta mở hiện nay dành cho đối tượng trí thức (có trình độ cao đẳng, đại học trở lên...) khá nhiều, đây là điều chúng tôi rất băn khoăn, vì vậy, để khắc phục vấn đề này, chúng tôi đã chuyển đổi bài *Công tác vận động cựu chiến binh* sang bài *công tác vận động trí thức* (tùy đối tượng để thực hiện cho phù hợp).

Đối với bài: Công tác vận động tín đồ, chức sắc tôn giáo. Đây là một bài mà khá gay góc khi cán bộ cấp xã cần được trang bị. Nếu nói bài công tác tôn giáo và quản lý nhà nước về tôn giáo của khoa LLM-LN, TT HCM giảng dạy, thì góc độ tiếp cận khác nhau rất nhiều, để có sự ứng xử đúng, lời cuốn được quần chúng tín đồ tôn giáo về phía mình, vận động mọi người chuyên tâm tu hành theo tôn giáo thuần túy, ngăn ngừa việc làm chính trị, đặc biệt ở cấp xã hiện nay, vấn đề này không hề đơn giản khi cán bộ phải đối diện với những hiện tượng, vấn đề xảy ra liên quan đến tôn giáo, bởi lẽ muốn vận động đồng bào có đạo và tiếp xúc với các chức sắc tôn giáo thì người cán bộ ở cơ sở phải có những kiến thức và sự hiểu biết nhất định về tôn giáo. Trước đây nội dung này có trong công tác dân vận, nhưng nay với môn nghiệp vụ công tác Đảng, đoàn thể bài này không tồn tại trong chương trình

Ngoài ra, đối với Bến Tre không có nhiều dân tộc, nhưng tôi nghĩ bài công tác vận động đối với đồng bào dân tộc cũng rất cần thiết, phù hợp với những địa bàn có dân tộc cư trú, sinh hoạt... bài này cũng không tồn tại trong chương trình.

Một sự bất cập lớn nhất trong nội dung chương trình mà khoa chúng khó thực hiện, đó là cả ba nội dung rất quan trọng nhưng ghép lại thành phần học thứ VI, trong đó chương trình bố trí 01 lần kiểm tra và cùng gộp lại cả phần kỹ năng lãnh đạo, quản lý và phần nghiệp vụ công tác đảng, đoàn thể vào một bài thi chung. Làm như vậy tôi thấy có nhiều hạn chế: Người học có cảm giác đây là phần học không quan trọng, làm giảm đi vị trí của công tác đoàn thể vốn đã rất khó trong quá trình giảng dạy. Trong khi đó việc gộp chung bài thi từ khâu ra đề - đáp án và chấm 02 lượt lại phải huy động giảng viên của 02 khoa (XĐĐ-DV) đã gây khó khăn không ít về tính chủ động của Khoa Dân vận trong hoạt động chuyên môn.

Thứ hai, về nội dung:

Nội dung chương trình các bài giảng hiện nay có sự bất cập rất lớn, điều chính yếu chúng tôi muốn nói đến đó là số liệu, thông tin...cũ, thiếu cập nhật. Chúng tôi đã khắc phục bằng cách khi chuẩn bị đến lớp, mỗi bài giảng phải được cập nhật, tra cứu thông tin đưa vào để làm sống lại nội dung bài giảng. Tất nhiên chúng tôi cũng hiểu rằng nhiệm vụ giáo viên phải tự học, tự tra cứu, cập nhật thông tin cho bài giảng thêm phong phú, sinh động. Tuy nhiên biện pháp này sẽ đưa đến hiện trạng là giáo viên cung cấp thông tin thiếu sự thống nhất, hoặc nguồn tra cứu được xác định như thế nào, chính thống hay không chính thống...bản thân người học và người giáo viên thảo luận có sự gặp nhau về con số, về thông tin mà giảng viên trước đó đã cung cấp hay không???bao nhiêu câu hỏi đặt ra với chúng tôi là những người thực hiện không khỏi tâm tư về vấn đề này.

Trong các bài giảng, hầu hết đều thiếu phần khái niệm, khi tập huấn, giáo viên lại đưa khái niệm vào, ví dụ: bài công tác vận động nông dân...bài giảng đưa ra khái niệm nông dân, nhưng không nêu khái niệm công tác vận động nông dân hoặc bài Công tác vận động thanh niên...không nêu khái niệm thanh niên là gì, khi tập huấn các Thầy yêu cầu phải bổ sung khái niệm vào...điều này tạo tâm lý cho người giảng viên thiếu đi sự yên tâm khi thực hiện soạn giảng.

Một điều bất cập trong chương trình đó là các bài tập tình huống của hai nội dung: Một số kỹ năng...và Nghiệp vụ công tác Đảng, đoàn thể...đây là một điều mà chúng tôi

cảm thấy rất băn khoăn khi thực hiện nhiệm vụ, đó là các bài tập tình huống đều gợi ý hướng giải quyết, có một vài hướng giải quyết cũng không chuẩn xác, (ví dụ: tình huống số 2, trang 239 phần nghiệp vụ). Hoặc có những tình huống không phù hợp với các địa phương nhất là khu vực phía Nam, một điều mà chúng tôi cảm thấy rất băn khoăn ở các bài tập tình huống nên chẳng chỉ đưa ra tình huống, để giáo viên và học viên cùng trao đổi, sẽ tạo sự hứng thú, sinh động hơn trong học tập, nhưng giáo trình lại kê sẵn phân gợi ý, khiến người học thiếu đi sự động não, tư duy, người giảng phải tìm mọi biện pháp để khắc phục “sự cố”. Khoa chúng tôi đã khắc phục bằng biện pháp:

Một là tự xây dựng và đề ra những tình huống cho học viên nghiên cứu, thảo luận;

Hai là, qua mỗi buổi giảng, gặp gỡ, tiếp xúc với học viên trong lớp (Có chức danh ở địa phương) và trao đổi kinh nghiệm hoặc hướng xử lý một tình huống;

Ba là, trong bài kiểm tra, bài thi, chúng tôi yêu cầu học viên hãy nêu một tình huống xảy ra ở địa phương và biện pháp xử lý;

Bốn là, chúng tôi tra cứu, trao đổi những tình huống có ở địa phương (ở Ban Dân vận), hoặc trên mạng thông tin;

Năm là: Khoa chúng tôi đã và đang thực hiện một đề tài khoa học cấp khoa về Tình huống và phương án giải quyết tình huống trong công tác dân vận của MTTQ và các đoàn thể ở cấp xã, tỉnh Bến Tre.

Tôi thiết nghĩ: chương trình đưa thêm phần bài tập rất hay, tạo điều kiện cho học viên rèn luyện về nghiệp vụ, kỹ năng của mình, song nếu bài tập tình huống đưa ra được hoàn thiện, phù hợp sẽ rất tốt và tạo sự an tâm cho người thực hiện.

Trên đây là một số ý kiến xin trao đổi trong buổi Hội thảo, rất mong sự đóng góp của quý đại biểu, xin cảm ơn!